

หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง
การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ

ชื่อหลักสูตรการทำต่างหู
จำนวน ๓ ชั่วโมง

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดมหาสารคาม
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

การจัดการศึกษาต่อเนื่อง เพื่อตอบสนองนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ส่งเสริมสนับสนุนจัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองให้มีการฝึกอบรมอาชีพในชุมชน เพื่อเป็นการเสริมสร้างทักษะใหม่ (NEW SKILL) เพิ่มสมรรถนะ (UPSKILL) หรือทบทวนทักษะ (RESKILL) ให้แก่ประชาชน อาทิ อาชีพเกษตรกร อาชีพค้าขาย อาชีพบริการชุมชน อาชีพหัตถกรรม อาชีพอุตสาหกรรม เพื่อเป็นเครื่องมือในการยกระดับทักษะความรู้ ช่วยประชาชนลดรายจ่ายในครัวเรือน สามารถประกอบอาชีพหลัก หรือเป็นอาชีพเสริมให้แก่ครอบครัวได้ และส่งเสริม สนับสนุน สร้างโอกาสให้เกิด SOFT POWER เพื่อ เปิดโอกาสในการต่อยอดสร้างมูลค่า และ สร้างรายได้รวมทั้งการอนุรักษ์ พื้นฟู และพัฒนาต่อยอดศิลปวัฒนธรรม ภาษา และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เป็นที่รู้จักทั้งในประเทศและต่างประเทศ อาทิ ด้านการ ท่องเที่ยว/งานเทศกาล ประเพณีไทย ด้านดนตรีและศิลปะ ด้านวรรณกรรม/หนังสือ ด้านสินค้าและบริการ รวมทั้งการใช้พื้นที่เป็น สถานที่เรียนรู้วัฒนธรรม ศิลปะ และประวัติศาสตร์ต้องมุ่งเน้นการพัฒนาเพื่อเพิ่ม ศักยภาพและขีด ความสามารถของประชาชน กลุ่มเป้าหมาย ให้สามารถประกอบอาชีพ สร้างรายได้ที่มั่นคง และมั่นคง

การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองของ สกร.ระดับอำเภอ เพื่อตอบสนองนโยบายดังกล่าว จึงต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นการปฏิบัติจริง เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากผู้มีประสบการณ์ใน อาชีพโดยตรง ผู้สอนเป็นวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถ และเป็นผู้ประกอบการในอาชีพนั้น ๆ ให้ ความสำคัญต่อการประเมินผลการจบหลักสูตรที่เน้นทักษะ ความสามารถ และการมีผลงาน ชิ้นงาน ที่ได้ มาตรฐานออกสู่ตลาดได้ การพัฒนาหลักสูตรอาชีพ จึงต้องปรับใหม่โดยการพัฒนาให้ครบวงจร ประกอบด้วย ช่องทางการประกอบอาชีพ ทักษะของอาชีพ การ บริหารจัดการ และโครงการอาชีพพร้อม แหล่งเงินทุน และให้ผู้เรียนที่เรียนจบจากหลักสูตรอาชีพมีความมั่นใจว่าจะสามารถประกอบอาชีพสร้าง รายได้ ได้อย่างแท้จริง จึงขอให้สถานศึกษาที่นำหลักสูตรที่ได้พัฒนาแล้วนั้น นำมาคัดเลือกให้เหมาะสมกับ ความต้องการของพื้นที่ และนำไปอนุมัติใช้ในการจัดการเรียนการสอนต่อไป

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดมหาสารคาม

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
หลักสูตรความเป็นมา	๑
จุดประสงค์การเรียนรู้	๑
กลุ่มเป้าหมาย	๑
ระยะเวลา	๑
เนื้อหาหลักสูตร	๑
การจัดการเรียนรู้	๒
สื่อการเรียนรู้	๒
การวัดผลประเมินผล	๒
การจบหลักสูตร	๒
เอกสารหลักฐานการศึกษาที่จะได้รับหลังจากจบหลักสูตร	๒
การเทียบโอน	๒
โครงสร้างหลักสูตรโครงสร้างหลักสูตรการทำต่างๆ	๓
แบบทดสอบก่อนเรียน	๗
เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน	๙
ใบความรู้	๑๐
แบบประเมินผู้เรียน	๑๓
แบบทดสอบหลังเรียน	๑๔
เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน	๑๖

หลักสูตรการทำต่างหู

จำนวน ๓ ชั่วโมง

กลุ่มอาชีพความคิดสร้างสรรค์

๑. ความเป็นมา

การทำต่างหูเป็นหนึ่งในงานหัตถกรรมที่ได้รับความนิยมมาอย่างยาวนานในหลายวัฒนธรรมทั่วโลก โดยมีจุดเริ่มต้นจากความเชื่อทางศาสนา ความงาม และฐานะทางสังคม จนกลายมาเป็นเครื่องประดับแฟชั่นที่สะท้อนเอกลักษณ์และรสนิยมของผู้สวมใส่ในปัจจุบัน

ในสังคมไทย การทำเครื่องประดับรวมถึงต่างหู เป็นศิลปะที่ถ่ายทอดกันมาหลายชั่วอายุคน ทั้งในรูปแบบเครื่องประดับทองคำ เงิน และวัสดุธรรมชาติ เช่น ไม้ หิน ลูกปัด หรือเปลือกหอย ปัจจุบันการทำต่างหูได้มีการพัฒนาอย่างหลากหลายมากขึ้น โดยใช้วัสดุที่หาได้ง่ายในท้องถิ่น ผสมผสานกับความคิดสร้างสรรค์ กลายเป็นอาชีพเสริมและรายได้เสริมให้แก่หลายครอบครัว การเรียนรู้วิธีการทำต่างหูในยุคปัจจุบันจึงไม่ได้เป็นเพียงการฝึกฝีมือเท่านั้น แต่ยังช่วยส่งเสริมทักษะด้านการออกแบบ การวางแผนผลิตภัณฑ์ การตลาด และการขาย สามารถต่อยอดสู่ธุรกิจขนาดเล็กและสร้างแบรนด์ของตนเองได้ในอนาคต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. ผู้เรียนสามารถอธิบายขั้นตอนและกระบวนการทำต่างหูได้อย่างถูกต้อง เพื่อสร้างความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับกระบวนการผลิต ตั้งแต่การออกแบบ การเลือกวัสดุ ไปจนถึงการประกอบชิ้นงาน
๒. ผู้เรียนสามารถเลือกใช้วัสดุและอุปกรณ์ในการทำต่างหูได้อย่างเหมาะสมและปลอดภัยฝึกการพิจารณาเลือกวัสดุให้เหมาะกับรูปแบบต่างหูที่ออกแบบไว้ และรู้จักใช้เครื่องมืออย่างถูกต้อง
๓. ผู้เรียนสามารถสร้างต่างหูได้อย่างประณีต มีความคิดสร้างสรรค์ และตรงตามแบบที่กำหนดเพื่อพัฒนาทักษะด้านศิลปะ ความละเอียด และการควบคุมคุณภาพของชิ้นงาน
๔. ผู้เรียนสามารถประเมินคุณภาพและความเหมาะสมของผลงานต่างหูที่ตนเองผลิตได้เพื่อฝึกทักษะการตรวจสอบ วิเคราะห์ และปรับปรุงผลงานด้วยตนเอง
๕. ผู้เรียนสามารถนำเสนอผลงานต่างหู พร้อมแนวคิดและแนวทางการจำหน่ายในรูปแบบธุรกิจเบื้องต้นได้ เพื่อเตรียมความพร้อมสู่การสร้างอาชีพหรือกิจกรรมเชิงพาณิชย์ในอนาคต

๓. กลุ่มเป้าหมาย

- ประชาชนที่ไม่มีอาชีพ
- ประชาชนที่มีการประกอบอาชีพที่ตนเองทำอยู่แล้ว และมีความต้องการเพิ่มพูนความรู้

๔. ระยะเวลา

หลักสูตรนี้ใช้เวลาเรียน ๓ ชั่วโมง ประกอบด้วยภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ

๕. เนื้อหาหลักสูตร

ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการทำต่างหู

- ความเป็นมาและนิยามของต่างหู
- ประเภทของต่างหู และวัสดุที่ใช้
- การเลือกวัสดุที่เหมาะสม เช่น ลูกปัด ลวด ห่วง ตะขอ
- แนะนำเครื่องมือพื้นฐาน: คีม ปากแหลม ปากแบน กาว
- แนวทางการออกแบบต่างหูง่าย ๆ (2 แบบ เช่น แบบห้อยลูกปัด และแบบติดหู)

- ขั้นตอนการทำ: ร้อยลูกปัด ตัดลวด ประกอบห่วง
- การตกแต่งขั้นสุดท้าย เช่น การตรวจสอบงาน ความเรียบร้อย

๒

๖. การจัดการเรียนรู้

- การบรรยายและการอภิปรายกลุ่ม
- การเรียนรู้จากกรณีศึกษา
- การฝึกปฏิบัติจริง
- การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างผู้เรียน

๗. สื่อการเรียนรู้

- เอกสารประกอบการเรียน
- วิดีโอสื่อการสอน
- อุปกรณ์และวัสดุสำหรับการทดลองและฝึกปฏิบัติ

๘. การวัดและประเมินผล

- การสังเกตพฤติกรรมและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน
- การทำแบบทดสอบก่อนและหลังการอบรม
- การประเมินผลงานจากการปฏิบัติจริง

๙. การจบหลักสูตร

ผู้ที่ผ่านการอบรมตามเกณฑ์ที่กำหนด จะได้รับใบประกาศนียบัตรรับรองการผ่านหลักสูตร

๑๐. เอกสารหลักฐานการศึกษาที่ได้รับหลังจากจบหลักสูตร

- ใบประกาศนียบัตรการอบรม
- รายงานผลการประเมินการเรียนรู้ของผู้เข้าอบรม

๑๑. การเทียบโอน

ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะที่ได้รับไปใช้ในการศึกษาต่อหรือพัฒนาเป็นอาชีพ และสามารถนำไปใช้เป็นหน่วยกิตในการศึกษาต่อในบางหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง

๑๒. โครงสร้างหลักสูตรการทำต่างหู

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล	ชั่วโมง	
						ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑.ความรู้พื้นฐาน	ผู้เรียนสามารถอธิบายขั้นตอนและกระบวนการทำต่างหูได้อย่างถูกต้อง เพื่อสร้างความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับกระบวนการผลิตตั้งแต่การออกแบบ การเลือกวัสดุ ไปจนถึงการประกอบชิ้นงาน	แนวคิดและประโยชน์ของการทำต่างหู ความหมายและความสำคัญ	การบรรยายและการอภิปรายบรรยายเนื้อหาและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถาม การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างผู้เรียน	เอกสารประกอบการเรียน: หนังสือและคู่มือการทำต่างหูวิดีโอการสอน: คลิปวิดีโอแนะนำขั้นตอนการทำผ่านสื่อออนไลน์: เว็บไซต์และแอปพลิเคชันที่เกี่ยวข้องกับการทำต่างหู	การประเมินความรู้ความเข้าใจ: การทดสอบความรู้ก่อนและหลังเรียน การประเมินจากการปฏิบัติ: การตรวจสอบการทำต่างหู การประเมินจากการมีส่วนร่วม: การสังเกตการมีส่วนร่วมในกิจกรรมและการอภิปราย การประเมินจากโครงการ: การจัดทำโครงการทำต่างหูและการนำเสนอผลลัพธ์	๑	๒

๒.การเตรียม อุปกรณ์	เพื่อให้ผู้เรียนมี ความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการทำ ต่างหุ เพื่อส่งเสริม ให้ผู้เรียนสามารถ ทำต่างหุเพื่อ พัฒนาทักษะการ วิเคราะห์และ ประเมินคุณภาพ การทำต่างหุ		การบรรยายและ อภิปรายเนื้อหา เกี่ยวกับการทำต่าง หุ	หนังสือและตำราที่ เกี่ยวข้องกับการทำต่าง หุ วิดีโอการสอนเกี่ยวกับ การทำต่างหุ ที่มีการทำต่างหุ	การทดสอบความรู้ด้วย ข้อสอบปลายภาค การประเมินผลจากการ ปฏิบัติจริงในการเตรียม อุปกรณ์ การประเมินจากรายงาน และการนำเสนอผลงาน ของผู้เรียน การสังเกตและให้คะแนน จากการมีส่วนร่วมใน กิจกรรมกลุ่ม		
๓. การดูแล รักษา	เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจ ถึงความสำคัญของ การทำต่างหุ	การดูแลรักษา	การบรรยายและ การสาธิตจาก ผู้เชี่ยวชาญด้านการ การทำต่างหุ การลงมือปฏิบัติ จริง การอภิปรายกลุ่ม เพื่อแลกเปลี่ยน ประสบการณ์และ แนวคิด	วิดีโอสาธิตขั้นตอนการ ทำต่างหุ หนังสือคู่มือการทำต่าง หุ แผนภูมิและโปสเตอร์ แสดงขั้นตอนการ ปฏิบัติงาน	การประเมินผลจากการ ปฏิบัติงานในการทำต่างหุ การสอบข้อเขียนเพื่อ ประเมินความเข้าใจใน ทฤษฎี การนำเสนอผลงานกลุ่ม เกี่ยวกับการทำต่างหุ		

๔.การเก็บ รักษา	เพื่อให้ผู้เรียนมี ความรู้และทักษะ ในการทำต่างหุได้ อย่างมี ประสิทธิภาพและ ปลอดภัย	การดูแลและ การจัดจำหน่าย ที่ถูวิธีเพื่อ รักษาคุณภาพ การจัดจำหน่าย และการสร้าง มูลค่าเพิ่มให้กับ ผลิตภัณฑ์	การบรรยายและ การสาธิต: การ อธิบายและแสดง ตัวอย่างวิธีการเก็บ รักษา การเรียนรู้ผ่านการ ปฏิบัติ: ให้ผู้เรียนมี โอกาสลงมือปฏิบัติ จริงเพื่อฝึกฝน ทักษะ การอธิบายและ แลกเปลี่ยน ประสบการณ์: ผู้เรียนแบ่งปัน ประสบการณ์และ ปัญหาที่พบในการ ทำต่างหุ	คู่มือการทำต่างหุ: หนังสือหรือแผ่นพับที่ รวบรวมข้อมูลและ เทคนิคต่าง ๆ วีดิทัศน์สาธิต: วีดิทัศน์ ที่แสดงขั้นตอนการทำ ต่างหุ	การทดสอบภาคทฤษฎี: การสอบข้อเขียนเพื่อ ประเมินความเข้าใจใน เนื้อหาที่เรียน การประเมินภาคปฏิบัติ: การสังเกตและประเมินผล การปฏิบัติของผู้เรียนใน การทำต่างหุ การประเมินจากการมี ส่วนร่วม: การให้คะแนน จากการมีส่วนร่วมใน กิจกรรมและการอธิบาย ในห้องเรียน		

แบบทดสอบก่อนเรียน
เรื่องการทำต่างหู

คำชี้แจง เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดในแต่ละข้อ

ข้อใดคือวัสดุพื้นฐานที่นิยมใช้ในการทำต่างหูแบบแฮนด์เมดมากที่สุด

- ก. กระดาษทิชชู
- ข. ไม้บรรทัด
- ค. ลูกปัด / คริสตัล / หินสี
- ง. น้ำมันพืช

2. อุปกรณ์ใดที่ใช้สำหรับงอและตัดลวดในการทำต่างหู

- ก. กรรไกร
- ข. คีมปากแบน
- ค. เข็มเย็บผ้า
- ง. คัตเตอร์

3. ขั้นตอนใดควรทำเป็นอันดับแรกในการทำต่างหู

- ก. ขัดผิวต่างหูให้เงา
- ข. แพ็คสินค้าใส่ถุง
- ค. วางแบบและวัดขนาดวัสดุ
- ง. ถ่ายรูปสินค้าขายออนไลน์

4. ข้อใด "ไม่ใช่" ประโยชน์ของการเรียนรู้การทำต่างหู

- ก. เสริมทักษะด้านศิลปะและงานฝีมือ
- ข. เพิ่มรายได้จากการขาย
- ค. ช่วยให้บริโภคอาหารได้หลากหลาย
- ง. ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

5. ข้อใดคือข้อควรระวังในการทำต่างหูด้วยลวด

- ก. ลวดอาจหลุดออกจากมือและเป็นอันตราย
- ข. ลวดสามารถทำให้งานดูแพงเกินไป
- ค. ลวดจะหายไปจากตลาดเร็ว
- ง. ลวดทำให้ต่างหูไม่สามารถขายได้

เฉลย แบบทดสอบก่อนเรียน วิชาการทำต่างหู

1.ข้อใดคือวัสดุพื้นฐานที่นิยมใช้ในการทำต่างหูแบบแฮนด์เมดมากที่สุด

เฉลย: ค

อธิบาย: วัสดุที่นิยมมากในการทำต่างหูคือ ลูกปัด หินสี หรือคริสตัล เนื่องจากให้ความสวยงามและสามารถออกแบบได้หลากหลาย

2.อุปกรณ์ใดที่ใช้สำหรับงอและดัดลวดในการทำต่างหู

เฉลย: ข

อธิบาย: คีมปากแบนเป็นอุปกรณ์ที่ใช้จับ ดัด และจัดลวดให้เป็นรูปทรงตามต้องการในการทำเครื่องประดับ

3.ขั้นตอนใดควรทำเป็นอันดับแรกในการทำต่างหู

เฉลย: ค

อธิบาย: การวางแผนและวัดขนาดวัสดุเป็นขั้นตอนเริ่มต้นที่จำเป็นเพื่อกำหนดรูปแบบของต่างหูให้ชัดเจนก่อนลงมือทำจริง

4.ข้อใด "ไม่ใช่" ประโยชน์ของการเรียนรู้การทำต่างหู

เฉลย: ค

อธิบาย: การทำต่างหูไม่เกี่ยวข้องกับการบริโภคอาหาร แต่มีประโยชน์ด้านทักษะ อาชีพ และการใช้เวลาว่าง

5.ข้อใดคือข้อควรระวังในการทำต่างหูด้วยลวด

เฉลย: ก

อธิบาย: การทำงานกับลวดต้องระมัดระวัง เพราะลวดมีความแข็งและแหลม อาจแทงหรือบาดมือได้ง่าย

ใบความรู้ หลักสูตรวิชาการทำต่างหู

☐ 1. วัสดุพื้นฐานในการทำต่างหู

ลูกปัด / คริสตัล / หินสี เป็นวัสดุยอดนิยมในการทำต่างหู เพราะมีความสวยงาม หลากสีสันทัน และสามารถผสมผสานให้เกิดรูปแบบใหม่ ๆ ได้ตามจินตนาการของผู้ทำ

☐ ข้อควรจำ: หลีกเลี่ยงการใช้วัสดุที่ไม่ทน เช่น กระดาษหรือวัสดุที่เปื่อยน้ำแล้ว เสียหายง่าย

☐ 2. อุปกรณ์ที่ใช้ตัดลวด

คีมปากแบน คืออุปกรณ์หลักในการจับ ยึด ตัด และจัดลวดให้ได้รูปทรงตามต้องการ เช่น โค้ง ตะขอ ท่วงต่างหู เป็นต้น

☐ เพิ่มเติม: คีมปากกลมและคีมตัดลวดก็ใช้ร่วมด้วยบ่อยครั้ง

☐ 3. ขั้นตอนเริ่มต้นที่สำคัญ

การวางแบบและวัดขนาดวัสดุ เป็นขั้นตอนแรกที่ต้องทำก่อนเริ่มผลิต เพื่อกำหนดขนาด รูปร่าง และการจัดวางวัสดุต่าง ๆ อย่างมีระบบ

☐ เคล็ดลับ: การร่างแบบบนกระดาษก่อนจะช่วยลดข้อผิดพลาด

☐ 4. ประโยชน์ของการทำต่างหู

เสริมทักษะด้านศิลปะและความคิดสร้างสรรค์

เป็นกิจกรรมที่ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

สามารถพัฒนาเป็นอาชีพเสริมสร้างรายได้

☐ ไม่เกี่ยวข้องกับการบริโภคอาหาร

☐ 5. ข้อควรระวังในการใช้ลวด

ลวดมีความแข็งและปลายแหลม อาจเกิดอันตราย เช่น แทะหรือบาดมือ

ควรใช้คีมช่วยตัดและงอเพื่อความปลอดภัย

☐ ข้อควรทำ: สวมถุงมือบางสำหรับงานฝีมือ และทำงานบนโต๊ะเรียบที่เป็นระเบียบ

แบบประเมินผลงานผู้เรียน

ชื่อ - สกุล.....

หลักสูตร..... กลุ่ม.....

คำชี้แจง : ให้วิทยากรประเมินผลงานของผู้เรียนตามหัวข้อที่กำหนดให้

ประเด็นที่ประเมิน	คะแนนประเมิน (๑๐ คะแนน)
๑. ความรู้ความเข้าใจเนื้อหาสาระ (๒๐ คะแนน)	
๑.๑ ทดสอบความรู้ความเข้าใจ	
๑.๒ สอบถามความรู้ความเข้าใจ	
๒. ทักษะการปฏิบัติ (๔๐ คะแนน)	
๒.๑ สังเกตการณ์ปฏิบัติในระหว่างการเรียนรู้การจัดกิจกรรม	
๒.๒ ประเมินโดยให้สาธิต	
๒.๓ แสดงขั้นตอนวิธีการปฏิบัติ	
๒.๔ ประเมินจากกระบวนการมีส่วนร่วม	
๓. คุณภาพผลงาน ผลการปฏิบัติ	
๓.๑ สังเกตผลงาน	
๓.๒ ตรวจสอบผลงาน	
๓.๓ มีความคิดสร้างสรรค์	
๓.๔ ผลการปฏิบัติว่าเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดหรือไม่	
รวมคะแนน (๑๐๐ คะแนน)	

หมายเหตุ การประเมินผลการจบหลักสูตรอาจดำเนินการได้ ดังนี้

- การประเมินระหว่างเรียน และเมื่อจบหลักสูตร
- ประเมินครั้งเดียวก่อนจบหลักสูตร

ทั้งนี้ เกณฑ์การจบหลักสูตร จะต้องได้คะแนนรวมไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ จึงจะผ่านเกณฑ์การประเมิน

ลงชื่อ

(

วิทยากร

)